

2017-05-16

Julkaisuarkistopalveluiden asiantuntijaryhmä, 16.5.2017

Julkaisuarkistopalveluiden asiantuntijaryhmä, 16.5.2017

1. Kokouksen avaus
2. DSpace-päivityksen eteneminen
3. Uuden asiantuntijajäsenen valinta
4. Tapahtumat
5. Muut asiat

Aika: 16.05.2017 klo 10-12

Paikka: Leipätehdas, Kaneli V520, Kaikukatu 4, 5. krs ja AC-etäyhteys

Puheenjohtaja: Mikko Pennanen

Sihteeri: Tanja Vienonen

Läsnä: Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto), Lassi Lager (Kansalliskirjasto) klo 10.20 lähtien, Mikko Pennanen (Turun yliopisto), Tanja Vienonen (Kansalliskirjasto), Samu Viita (Kansalliskirjasto)

Etänä: Minna Liikala (THL), Minna Marjamaa (AMKIT-konsortio), Joonas Parviainen (Maanpuolustuskorkeakoulu), Toni Raja-Hanhela (Lapin yliopisto), Iris Tahvanainen (Lappeenrannan teknillinen yliopisto), Tiina Tolonen (AMKIT-konsortio)

Poissa: Nina Hyvönen (Kansalliskirjasto), Teemu Makkonen (AMKIT-konsortio), Päivi Rosenström (Kansalliskirjasto), Mikko Saunamäki (Luonnonvarakeskus)

1. Kokouksen avaus

2. DSpace-päivityksen eteneminen

- Julkaisuarkistoinstanssien päivittäminen DSpace-versioon 5.6. on parhaillaan käynnissä.
 - [Jukuri](#) täytyi palvelinylläpitoon liittyvistä syistä päivittää jo huhtikuussa, mutta aikataulusta johtuen mobiiliyhteensopivaa Mirage 2 -käyttöliittymää ei vielä otettu käyttöön.
 - [Lauda](#) päivitettiin kokousta edeltäneellä viikolla, mukana Mirage 2.
 - Seuraavana päivitysvuorossa lienee Doria, jonka asiakkaat saavat nähdä ennakkoon, miltä uusi versio näyttää.
 - Todennäköisesti päivitys aloitetaan perjantaina 9.6., jolloin tallennuksessa olisi katko vain maanantain yli.
 - Pääosa arkistoista pyritään päivittämään ennen kesälomia, muutama saattaa jäädä elosyyskuulle.
 - TamPub ja Julkari päivitetään vasta lomien jälkeen.
 - Mirage 2 -käyttöliittymää täytyy vielä testata, jotta jälkikäteen tehtävä korjaaminen saadaan minimoitua.
 - Discovery-moduulin käyttöönotto tuo uusia mahdollisuuksia, mutta metadattaa pitää monessa tapauksessa korjata, jotta fasetit toimivat kunnolla
 - Päivitysten aikana tallennuskatko pyritään ajoittamaan perjantain ja maanantain välille, jotta aiheutettaisiin mahdollisimman vähän häiriötä julkaisuarkiston toiminnassa.
 - Julkaisuarkistojen asiakaskohtaiset ulkoasuteemat on saatu jo varsin hyvään kuntoon.

3. Uuden asiantuntijajäsenen valinta

- Luken edustajan tilalle valitaan uusi edustaja seuraavaan kokoukseen mennessä.
 - Nina Hyvönen ei ollut paikalla kertomassa asiasta, mutta asia selvinnee ennen syksyn ensimmäistä kokousta.

4. Tapahtumat

- Torstaina 4.5. järjestettiin [Automaattisesti parempi? - Sisällönkuvailun automatisoinnin mahdollisuuksia](#) koko päivän seminaari.
 - Seminaarissa pohdittiin kuinka pitkälle kirjastojen kuvailutyötä voi automatisoida ja mitä hyötyä/haittaa automaattisesta sisällönkuvailusta saattaa olla.
 - Osma Suominen Annif-esitys tämän tallenteen alussa, heti Matias Frosteruksen esittelyn jälkeen: <https://seminar.nordu.net/p4nnx7mjfr8/>.
 - Jos sisällönkuvailuun Annifilla riittää kirjan takakansi, julkaisuarkistoon tallennettujen kokotekstien avulla kuvailu saattaisi toimia vielä paremmin.
- Yliopistokirjastojen OA-verkoston tapaaminen järjestettiin Turussa perjantaina 5.5.
 - Tapaamisen esitykset Kansalliskirjaston keskustelufoorumilla: <https://foorumi.kiwi.fi/t/yliopistokirjastojen-oa-verkoston-tapaaminen-turussa-5-5-2017/817>.
 - Tapaamisessa pohdittiin yhteisen linjauksen tai mallilauseen tekoa käyttöoikeuksista, esimerkiksi CC-lisensseistä.

- Päivän aikana keskusteltiin myös OA-verkoston roolista ja suhteesta muihin OA-ryhmiin ja -hankkeisiin, kuten FinnOA:han ja ATT:een.
- Tulossa: FinElabin 20-vuotisjuhlaseminaari ("Avoimuudella yli rajojen") 31.5.2017, sekä Kotilava-hankkeen seminaari ("Scholarly journals, politics, and freedom of speech") 2.6.2017.
 - Molemmissa seminaareissa käsitellään avointa julkaisemista.
- Syksyn kirjastoverkkopäiville (24.-26.10.) on suunnitteilla mm. työpaja opinnäytteiden arkistoinnista.
 - Työpaja on ensimmäisen päivän esikonferenssissa, joka koostuu useista rinnakkaisista sessioista.
 - Työpaja järjestetään Kansallisarkiston ja Kansalliskirjaston yhteistyönä, johon toivotaan paljon osallistujia korkeakouluista keskustelemaan miten pitkäaikaissäilytys ja -saatavuus järjestetään.
 - Tapahtuma järjestetään Helsingin yliopiston tiloissa Metsätalossa, Helsingissä.
 - Kaikkia rinnakkaisia sessioita/työpajoja ei voi seurata etäyhteydellä, joten kannattaa tulla paikan päälle.
 - Tapahtuma ajoittuu kansainväliselle Open Access -viikolle, mutta toivotaan, että mahdollisimman moni pääsee osallistumaan omista tapahtumista huolimatta.
- Kansainvälisiä tapahtumia:
 - IATUL - Embedding libraries - service and development in context, 18.-22.6. Bolzanossa, Italiassa: <https://iatulevents.ub.tum.de/ocs/index.php/bozen2017/bozen2017>.
 - Iris Tahvanaisella Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta on esitys konferenssissa.
 - OAI10 - CERN - UNIGE Workshops on innovations in scholarly communications, 21.-23.6. Geneven yliopistossa: <https://indico.cern.ch/event/405949/overview>.
 - Tapahtumaa edeltää Atmiren järjestämä DSpace-päivä.
 - Open Repositories 2017 Conference, 26.-30.6. Brisbanessa, Australiassa: <https://or2017.net/>.
 - Tanja Vienosella Kansalliskirjastosta on lyhyt esitys julkaisuarkistojen metadatasuosituksista.
 - Heli Kautosella ja Piia Naukkarisella Kansalliskirjastosta on esitys ja työpaja avoimen tieteen innovaatioista.
 - LIBER-konferenssi, Libraries powering sustainable knowledge in the digital age, 5.-7.7. Patrakassa, Kreikassa: <http://liber2017.lis.upatras.gr/>.

5. Muut asiat

- Julkaisuarkistojen metadatasuosituksen käyttöönoton eteneminen.
 - Käyttöönotosta on tullut muutamia kysymyksiä, joiden pohjalta suositusta on muokattu ymmärrettävämmäksi.
 - Julkaisuarkistojen metadatan rikastaminen/korjaaminen on haastavaa, koska hiljaista tietoa sisällöistä on organisaatioissa vain harvoilla.
 - Massaeditorillakin on rajansa: virkailijakäyttöliittymän kautta pystyy käsittelemään korkeintaan 1000 riviä kerrallaan.
 - Palveluiden ylläpito pystyy tarvittaessa ajamaan komentorivin kautta myös suurempia korjauksia.
- Juuli-julkaisutietoportaalissa tietoja vuoden 2016 open access -julkaisuista, ks. myös [kooste Kiwi-foorumilla](#).
 - Vertaisarvioitujen julkaisujen OA-tiedot ovat melko luotettavia ja prosentit vertailukelpoisia; Suomi sijoittuu hyvin kansainvälisessä vertailussa.
 - Yliopistoissa lähes 30 % ja ammattikorkeakouluissa lähes 50 % vertaisarvioituista julkaisuista on avoimesti saatavilla.
 - Kommentti: Kannustimia avoimeen julkaisemiseen siirtymiseen voisi olla enemmän, Iso-Britannian REF-mallin tapaan.
- Valtakunnallisen tutkimustietovarannon suunnittelu on alkamassa.
 - CSC toteuttaa OKM:n toimeksiannosta.
 - Kansalliskirjasto on mukana hankkeen johtoryhmässä (Kristiina Hormia-Poutanen) ja ohjausryhmässä (Jyrki Ilva).
 - Suunnittelu on kesken, asiassa on paljon avoimia kysymyksiä.
 - Ohjausryhmän ensimmäisessä kokouksessa ehdittiin vasta esitellä aihepiiriin liittyviä hankkeita ja palveluita.
 - Aihepiiriin liittyen, tulossa on myös Tutkimuspalvelupäivät Jyväskylässä 24.-25.8. teemalla "Yhdessä liikkeellä": <https://www.jyu.fi/en/congress/tutkimuspalvelupaivat2017/Ohjelma/ohjelma>.
- E-vapaakappaleina haravoitujen julkaisuarkistojen siirtoa KDK:n PAS-palveluun pyritään testaamaan loppuvuoden aikana, tuotantoon on tarkoitus päästä ensi vuoden aikana.

Seuraava kokous järjestetään syyskuun lopussa, tarkka ajankohta sovitaan myöhemmin.